

Bijlage 3. Basisprogramma van de starterscursussen voor bijenteelt als vermeld in artikel 23

1° Biologie van de honingbij:

- a) plaats van de honingbij in het dierenrijk;
- b) wilde bijen (solitaire bijen en hommels), honingbijen in het wild;
- c) samenstelling van een bijenvolk;
- d) bijenvolk als een organisch geheel;
- e) warmtehuishouding;
- f) bijenraat.

2° Bijenrassen:

- a) algemene eigenschappen: raatvastheid, haaldrift;
- b) carnica, Buckfast, zwarte bij ;
- c) straatrassen, lokale bij.

3° Nut van de honingbij:

- a) belang voor het ecosysteem: bestuiving, dracht;
- b) drachtkalender;
- c) drachtplanten;
- d) vliegradius;
- e) landschapsbeheer;
- f) bijenproducten: honing, propolis, was, Q-brij.

4° Ontwikkeling van een bijenvolk:

- a) ontwikkeling van de honingbij;
- b) dar, werkster, Q;
- c) jaarcyclus;
- d) anatomie;
- e) morfologie;
- f) bijencommunicatie;
- g) orientatie.

5° Imkermaterialen:

- a) standplaats;
- b) bijenhal;
- c) kasten, kastsystemen (koud-, warmbouw), kasttoebehoren;
- d) gereedschap;
- e) wetgeving: veiligheid, verzekering.

6° Bijenproducten: oogst en primaire verwerking:

- a) oogsten van honing;
- b) verzegelde ramen;
- c) zegelwas;
- d) slingeren en persen;
- e) zeven;
- f) rijpen;
- g) afvullen;
- h) etikettering;
- i) bewaring;
- j) bijenproducten;
- k) wetgeving.

7° Bedrijfsmethoden:

- a) klassiek imkeren;
- b) natuurlijk imkeren;
- c) ecologisch imkeren;
- d) relatie tussen imker en bij;
- e) imkerhoudingen;
- f) omgaan met bijen en bijenproducten;
- g) het lezen van de bijen: waarnemingen in en buiten de kast;
- h) vliegplank, varroaschuif.

8° Imkerteknieken:

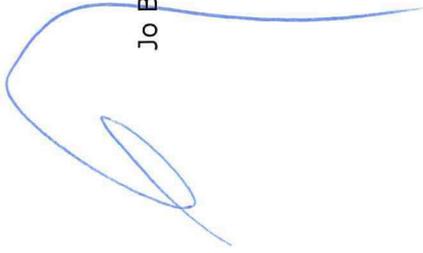
- a) zwermen;
- b) oorzaken;
- c) verloop, zwermdop;

- d) zwermcontrole;
 - e) zwermregulatie: nieuwe volken, afleggers, vlieger, veger;
 - f) zwermvangen, verzorging;
 - g) zwermlokkast;
 - h) in- en uitwinteren;
 - i) zomerbijen, winterbijen, belang van het vetlichaam;
 - j) inwinteringstechnieken;
 - k) uitwinteringstechnieken.
- 9° Bijengezondheid:
- a) lokale aanpassing;
 - b) sterke volken, zwakke volken;
 - c) ziekten en plagen;
 - d) bacteriele infecties;
 - e) virale infecties;
 - f) schimmelinfecties;
 - g) predatoren: invasieve exoten ;
 - h) overig;
 - i) stressfactoren (gebrek aan lokale adaptatie, straling, drachtstop of voedselgebrek, pesticiden);
 - j) nuttige organismen;
 - k) chemische behandeling: resistentieproblematiek;
 - l) systeem dierenartsen;
 - m) wetgeving: aangifteplichtige ziekten ...;
 - n) diensten aan de imkers: draaiboeken bij noodsituaties, bijenloket, verenigingen.
- 10° Bijengenetica: selectietechnieken voor beginners:
- a) geslachtelijke voortplanting bijenvolk: gameten, bevrucht, onbevrucht;
 - b) genetisch belang van de Q, van de darren;
 - c) standbevruchting, transhumance, inkoop;
 - d) F1 tot en met F16;
 - e) Q-teelt, koninginnendop;
 - f) bijzondere selectiekenmerken: virusresistentie, Varroa Sensitive Hygiene.

Gezien om gevoegd te worden bij het ministerieel besluit tot uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 6 oktober 2023 tot toekenning van steun voor uitwisseling van kennis en verspreiding van informatie in de landbouwsector.

Brussel, ... (datum). **31 OKT2023**

De Vlaamse minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw,



Jo BROUN